

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

827. An, & qualiter possessio non tantùm generet præsumptionem tituli, sed etiam det verum titulum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

rioritate possessionis, preferendus adhuc est, qui prior acceperat possessionem. Gonz. n. 73. citans Gemin. in cit. c. si à sede, n. 7. Franc. ibid. n. 2. Rebuff. de pacif. poss. n. 7. Gamb. ubi ante. n. 587. ratio est; quia ex quo possessio validat jus illius, qui prius eam adeptus, sequitur necessario extinctio juris alterius capientis posterius possessionem, quod nunquam amplius convalescit. Gonz. n. 74. Item quia sufficit, quod sit qualitas anterioritatis de tempore, quo dispo- seditio sumit effectum, licet postea cesset, ut gl. in c. statutum, de rescript. v. canonicis Gomez, in reg. de annali. q. 50. Mandos, ad eand. reg. q. 54. Gonz. n. 75. De cetero possessionem non habere hanc virtutem in sequente possessore. v. g. sunt duo provisus, unus à Papa, alter ab Ordinario sub eadem die, de prioritate non apparet, & neuter possidet; provisus ab Ordinario cedit vel decedit, & alius ejus loco provi- detur ab Ordinario, qui statim possessionem cap- pit; non huic, sed provisum à Papa esse preferen- dum, tradit Gonz. n. 77. eò quòd sic decisum à Ro- ta, ut per Cassadorum decis. 15. n. 1. de prob.

Questio 826. Qualiter hæc, nimirum quòd datà paritate datarum respectu diei in pro- visionibus, provisus ab Ordinario obtinens possessionem preferendus sit provisus à Papa, subsistant cum clausula apponi solita in gra- tia: quòd provisus subrogetur gratiosè quòd ad possessionem defuncti in ejus lo- cum: dum litera expedita sunt in forma gratiosa; siquidem, ut dictum supra, hæc gra- tiosa subrogatio operatur continuationem possessionis inter defunctum vel cedentem, & provisum Apostolicum, & sic facit, ut sta- tim post obitum vel cessionem translata sit possessio ministerio Papa in ipsum provisum; (nihil enim vetat quò minus possessio per principis fictionem statim acquiratur & transferatur, & sic acquisita sit vera posses- sio, verèque possessionis effectus producat. c. contingit. de dolo & contumacia. & ibi Bald. n. 1. l. certè ff. de precario. Tirag. de morte. p. 5. declaratione i. n. 4. & alii quos citat & sequitur Gonz. ad reg. 8. §. 3. procem. n. 87.) adeò, ut nullum tempus inter- medium, nec dici etiam per momentum eam possessionem vacasse, adeoque continuata, & non de novo acquisita. Gonz. à n. 85. citans Paris. de resign. l. 2. q. 3. n. 70. & 74. Mo- hed. decis. 11. n. 2. ut lité pend. Rebuff. in pr. p. 3. signaturæ. v. & subrogationis. & Ro- tam in Casar-Aug. parochial. 10. De- cembris 1508. Econtra verò possessio capta à provisus ab Ordinario non est continua, nec eadem, & necessariò datur inter illam & possessionem defuncti tempus intermedium, & hinc semper in possessione precedat pro- visus Apostolicus, adeoque pro anteriorita- te provisionis illius semper standum, & præ- ferendus provisus ab Ordinario eo ipso, quòd constet utrumque provisum eodem die.

Respondet ad hanc difficultatem Gonz. loc. cit. à n. 93. quòd Rota solet restringere virtutem

hujus subrogationis quò ad interdictum adipl- scenda duntaxat; hoc est, quòd tali provisus apo- stolico concedatur mandatum de immitendo in possessionem, non autem ei concedatur remedium retinenda, seu manuentio, nec minùs recuperan- da, prout testatur Gonz. se non vidisse, aut audivisse ab antiquioribus hujus Curia peritis advocatis unquam concedi aut concessum fuisse in Rota. ci- tans pro hoc Mohed. decis. 325. de rescript. spol. ubi in fine, quòd subrogandus vigore mandati de subro- gando non possit agere, nisi tantum interdicto adipiscenda, & quòd necessarium sit factum ad ca- piendam possessionem, Et si dicta clausula gratio- sè subrogationis, quæ semper apponitur, operaretur, quò minùs provisus Ordinarii concurrens in data cum provisione apostolica ratione possessio- nis capta à provisus ab Ordinario preferenda foret, dispositio c. si à sede, fere abolita esset, saltem quòd provisiones factas à Papa. Ac propterea ait Gonz. n. 99. se, quantumcunque alias ob rationes allatas in quest. inclinaret in contrarium, non fuisse ausum recedere à dicto stylo Rotæ, videlicet quòd dicta subrogatio non obstat dispositioni c. si à sede, præsertim, cum sic novissimè, dum hæc scriberet, resolutum fuerit à Rota contra dictam gratiosam subrogationem in Hispan. benef. 2. maji 1603. Ac deni- que ait, se in hanc rem ponderare, quòd licet in sup- plicatione & in pluribus decisionibus dicatur, quòd fiat subrogatio, etiam ad possessionem, in li- teris tamen, saltem modernis, sic non dicatur; sed quòd subrogetur quò ad jus, & admittatur quo ad possessionem, & sic tolli omnem difficultatem; cum non supplicatio, sed litera sint attendenda, ut dicitur in reg. de non judicando. Porro de effectu an- terioritatis provisionis juxta dictum c. si à sede. Vide plura latissimè apud Rebuff. de pacif. possess. sub n. 297. ubi plures afferit ejusdem ampliaciones & li- mitationes.

Questio 827. An, & qualiter possessio non tantum generet præsumptionem tituli, sed etiam ipsa det verum titulum?

Respondeo primò, videri probari per textum c. si à sede, quòd sola possessio det titulum in beneficialibus, ut dixit Rota decis. 10. n. 2. de prob. in antiq. Gonz. ad reg. 8. §. 3. proam. n. 54. videri quo- que, pontifice sic itarante, per regulam Cancell. de annali & triennali possessione. ex hac ipsa possessio- ne concedi verum ac legitimum titulum beneficii seu jus ad, & in beneficio, non secus ac possessio bonorum secularium certo tempore continuata il- lum tribuit possessori aliàs titulum nullum legiti- mum habenti, modò sit possessor bonæ fidei: nam, ut rectè Castrop. cr. 13. de benef. d. 2. p. 33. n. 1. citans pro hoc Rebuff. de pacif. poss. n. 28. Nav. cons. 41. l. 3. de prob. Sanch. l. 7. in Decal. c. 29. n. 91. bonâ fide de- ficiente, seu cum mala fide nunquam possessione, et si longissimi temporis jus ullum ad beneficium, aut in illo acquiritur; tum quia possessor malâ fide nullo tempore præscribit. c. possessor. de reg. juris in 6. tum quia vitium intrusionis, & subinde pœnam in- habilitatis incurrit. Castrop. loc. cit. Et sic quòd re- gula saltem de triennali det titulum, tenere videtur expressè glossator Alphon. Soto. ad hanc reg. n. 19. apud Chok (tam etsi n. 18. in sinuasset contrarium) citatque pro hoc c. cura, de jurepatr. junctâ gl. & c. si possessiones. l. 6. q. 3. atque pro hoc, quòd si Papa mandat aliquem non molestari super fructibus & posses-

possessione beneficii (uti facit in *reg. de trienniali*.) per hoc videatur ei adjudicasse beneficium, seu jus percipiendi licite fructus, quod est ipse titulus beneficii. Et sic sententiæ Rotam in una causa de *Vilado in Portugallia*. Et ex eo sequi, quod si iste esset spoliatus beneficio, posset petere restitutionem; & si ei objiceretur, quod non haberet titulum, posset dicere, quod habeat illum ex hac regula. Quia &, si primus titulus sit invalidus, tamen hic eum validari, adeoque sequi, quod sit novus titulus, etiam quod ad judicialia, & quoad Deum; quia licet confirmatio non faciat firmum, nisi quod aliàs est legitimum; tamen si papa facit ex certa scientia, tunc videtur, quod nullum erat à principio, facere firmum, ut gl. in *c. placuit. 21. q. 6. & c.* sic nimirum possessione bonæ fidei cum titulo colorato, & absque simonia per triennium pacificè continuatà præscribi proprietatem beneficii, ita ut possessor non teneatur illud postea resignare, tenet Navar. l. 3. *cons. 40. & 42. de præb. cum Rebuff.* (qui etiam affirmat, sic judicari in parlamenti Gallia) apud Less. *de just. & jure l. 2. c. 6. n. 35.* qui & ipse ait, esse hanc sententiam rationi valde consentaneam, eò quod, cum Papa post triennium nemini amplius concedat actionem ad illud beneficium, videatur possessorem reddere etiam securum in conscientia, si bonà fide & cum titulo (intellige colorato saltem) possedit, tanquam qui trienniali usucapione fecerit beneficium suum. Testaturque Less. in hac sententia quoque esse Sa, & alios quosdam recentiores; supponit autem hæc sententiam sententiam aliàs communem, ut ait Less. *loc. cit. n. 34.* nimirum quod beneficium Ecclesiasticum cum titulo colorato præscribi potest contra alium, ad quem verè pertinebat, decennio inter presentes, vicennio inter absentes, sicut alia jura, quæ bonis immobilibus annumerantur. Veruntamen

2. Respondent alii verius esse, possessori bonæ fidei & pacifico neque possessione annali, neque trienniali concedi titulum beneficii. Chok. *ad reg. de trienniali. n. 89.* & fusiùs, *n. 76.* citans Gomef. *Castrop. loc. cit. n. 3.* citans *Rebuff. de pacif. poss. à n. 206.* & Azor. *p. 2. l. 7. c. 37. q. 16.* juncto *c. 35. q. 1.* ac dicens de possessione annali esse sententiam omnium; eò quod vi *regula de annali possess.* neque concedatur exceptio à lite, neque prohibeatur impetratio beneficii per annum possessi, allegatà nimirum, ut dicit regula, causà specificà, determinatà, & clarà nullitatis: quæ nullitas tituli, ut patet, stare potest cum probabili ignorantia possidentis, v. g. dum quis ante legitimam ætatem, aut cum alio inculpabiliter ignorato impedimento collationem clarè annullante beneficium consecutus fuisset, quæ certè impetratio concedi non potest, etiam detectà nullitate tituli probabiliter ignoratà, & quæ exceptio à lite concedi debet, si talis possessio generet titulum, seu est titulus legitimus. Vi verò *regula de trienniali possessione* solum prohibeatur, ne possessor triennialis molesterur litibus, quod optime servari potest, esto, ipse cognoscens vitium suæ provisionis, teneatur beneficium dimittere, aut dispensationem impetrare. Pro quo postremo citat *Castrop. Cosnam. Guimier. ad pragmat. sanct. titulo de pacif. poss. v. triennialis.* & *Covar. reg. possessor. p. 2. s. 10. n. 10.* Dátque insuper *Castrop. cit. n. 3.* pro ratione communi tam in casu triennialis, quam annalis possessionis principium illud: beneficii titulus aliter acquiri nequit, quam canonicà institutione, juxta *c. 1. de reg. juris in 6. & c. ex sequentibus. de*

institur. adeoque nasci non potest possessione, etiam trienniali, aut ullà præscriptione. Ad quod tamen dici posset, hanc ipsam possessionem triennialem aut præscriptionem, dum ob illam, jure sic disponente, sustineretur quis in beneficio, esse canonicam institutionem, sicut in profanis præscriptio est legitimus titulus acquirendi dominium. Confirmat suam doctrinam ulterius *Castrop.* ex eo, quod, si triennialis possessio concederet titulum, seu esset ipse titulus, redderetque possessionem securam in conscientia, non posset Ordinarius ab eo, quem constaret fuisse in pacifica possessione trienniali exigere exhibitionem tituli seu titulum, cujus tamen contrarium sentiunt plerique, quos refert, & sequitur *Covar. loc. cit. n. 10. conclus. 8.* Unde etiam jam huic principio inhærens *Castrop.* censet procedere responsoem, tametsi inhabilitas probabiliter ignorata, ob quam collatio ab initio nulla fuit, successu temporis sit sublata; eò quod impedimentum canonicum obstands beneficii receptioni, & collationem annullans, obtare debeat cuilibet beneficii continuationi & illius firmitati; adeoque collatio beneficii, quæ ob impedimentum recipientis nulla fuit à principio, nullumque recipienti concessit titulum, semper sit nulla, nullumque titulum concedat; etsi addat *Castrop.* in hoc casu plures sentire contrarium; nempe quod tunc talis possessio, quia est cum titulo colorato, & continuata per tempus ad præscribendum sufficiens, tribuat titulum. Atque ita, quod hinc sequitur, qui ob defectum ætatis vel ordinis capax non erat beneficii alicujus, interea obtentà dispensatione purè tantum super tali defectu, posse absque nova institutione retinere beneficium, modò tamen aliàs sit habilis habendi beneficii; siquidem constat dispositionem *regulæ de trienniali* non habere locum in spuris & similibus, de quo tamen paulò post.

Quæstio 828. Quanam sint beneficia vel commoda in specie possessionis annalis?

Respondeo: eam ad multa prodesse. *Parif. l. 11. q. 6. num. 91.* remittens ad *Sarn. ad reg. de annali præsertim q. 57.* potissimum autem ejus, quod in regula de annali comprehenditur beneficium, esse, quod concedat possessori exemptionem adversus quemlibet molestantem, & beneficium impetran-tem. Sic enim habet regula: *Dominus noster, ut improbi lites exquirentium mores reprimentur, statuit, & ordinavit, quod, quicumque beneficium Ecclesiasticum, tunc per annum immediatè præcedentem pacificè possessum, & quod certo modo vacare prætendit, deinceps impetraverit; nomen, gradum, & nobilitatem possessoris ejusdem, & quot annis illud possederit, & specificam & determinatam causam (ex qua constare clarè poterit, quod nullum ipsi possessori in dicto beneficio jus comperat) in hujusmodi impetratione exprimere, & intra 6. menses ipsum possessorem ad iudicium evocare facere, causamque ex tunc desuper infra annum usque ad sententiam diffinitivam inclusivè prosequi debeat & teneatur, alioquin impetratio prædicta, & quæcumque inde secusa nullius existant firmitatis, & idem impetrans de damnis & interesse possessorem prædictum propterea contingentibus ei satisfacere, & si possessorem ipsum frivole ac indebitè molestasse repertus extiterit, 50 florenos auri persolvere Camera Apostolica sit adstrictus, nec aliàs quam præmissa vacationis modus, etiam per literas si neuter; aut subrogationis, vel aliàs sibi quoad hoc; ut hujusmodi beneficium eà vice consequi vel obtinere valeat; quomodolibet suffragetur, illudque nullatenus in antea litigiosum censatur.*